

ผลการใช้หนังสือแบบเรียนรายวิชาการอรรถาธิบายอัลกุรอาน สำหรับศูนย์การศึกษาอิสลาม
ประจำมัสยิดในจังหวัดยะลา

The Effect of Using Textbook on Al-Tafsir Subject for Mosque-based Islamic
Educational Centers in Yala Province

มูฮัมหมัดศุหัยมี เฮงยามา¹ อับดุลรอแมะ สุหลง¹ มุหัมมัดตอลาน แกมะ¹ มุฮัมหมัด เนสะและ¹

Muhammadsuhaimi Haengyama¹, Abdulramae Sulong¹, Muhammadtolan Kaemah¹ Muhammad Nesalaeh¹

(Received: Oct 22, 2024; Revised: May 28, 2025; Accepted: May 29, 2025)

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพหนังสือแบบเรียนรายวิชาการอรรถาธิบาย อัลกุรอาน สำหรับศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิดในจังหวัดยะลา 2) เพื่อศึกษาผลการใช้หนังสือแบบเรียนรายวิชาการอรรถาธิบายอัลกุรอาน สำหรับศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิดในจังหวัดยะลา 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนต่อหนังสือแบบเรียนรายวิชาการอรรถาธิบายอัลกุรอาน สำหรับศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิดในจังหวัดยะลา กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ นักเรียนศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิดในจังหวัดยะลา จำนวน 30 คน โดยการใช้แบบเจาะจง (Purposive sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ หนังสือแบบเรียนรายวิชาการอรรถาธิบาย อัลกุรอาน แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ และแบบประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนต่อหนังสือแบบเรียนรายวิชาการอรรถาธิบายอัลกุรอาน การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยปรากฏดังนี้ 1) หนังสือแบบเรียนรายวิชาการอรรถาธิบายอัลกุรอาน มีประสิทธิภาพเท่ากับ $E1 = 80.11 / E2 = 84.77$ ซึ่งมีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้หนังสือแบบเรียนรายวิชาการอรรถาธิบายอัลกุรอาน พบว่าผู้เรียนทุกคนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 โดยได้คะแนนเฉลี่ย 84.23 คะแนน ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด และ 3) ระดับความพึงพอใจของผู้เรียนต่อหนังสือแบบเรียนรายวิชาการอรรถาธิบายอัลกุรอาน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19, S.D. = 0.456$) โดยประเด็นด้านกิจกรรมในบทเรียนน่าสนใจ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.50, S.D. = .509$) รองลงมาได้แก่ประเด็นด้านกิจกรรมช่วยสร้างบรรยากาศในการเรียน ($\bar{X} = 4.33, S.D. = .479$) และประเด็นด้านมีความรู้เพิ่มขึ้นหลังจากใช้หนังสือแบบเรียนตามลำดับ ($\bar{X} = 4.30, S.D. = .466$)

¹สาขาวิชาการสอนอิสลามศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

¹Department of Teaching Islamic Education, Faculty of Education, Yala Rajabhat University (Corresponding author / Email :

muhammadsuhaimi.h@yru.ac.th)

คำสำคัญ: หนังสือแบบเรียน รายวิชาการอรรถาธิบายอัลกุรอาน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ศูนย์การศึกษา
อิสลาม

ABSTRACT

The objectives of this research were 1) to develop and examine the efficiency of textbook on the exposition of the mosque-based Islamic educational centers in Yala province; 2) to study the results of using textbook on al-Tafsir subject for the mosque-based Islamic educational centers in Yala province. 3) To assess the students' satisfaction with the textbook on al-Tafsir subject for the mosque-based Islamic educational centers in Yala province. The sample group in this research was 30 students of the mosque-based Islamic educational centers in Yala province collected by purposive sampling. The instruments included textbook on al-Tafsir subject, achievement test and the students' satisfaction assessment form. Data analysis by percentage, mean and standard deviation. The results of the research were as follows: 1) textbook on al-Tafsir subject is effective as $E1 = 80.11 / E2 = 84.77$, which is effective according to the specified criteria, 2) The learning achievement using the textbook on al-Tafsir subject found that all students achieved a learning outcome above the 80% threshold, with an average score of 84.23, which complies with the specified standards and 3) the level of learners' satisfaction towards textbook on al-Tafsir subject in overall was at a high level ($\bar{X} = 4.19$, S.D.=0.456). The activity issues in the lesson were interesting with the highest mean ($\bar{X} = 4.50$, S.D.=509), followed by activities that helped create learning atmosphere ($\bar{X} = 4.33$, S.D.= 479) and increased knowledge after using the textbook respectively ($\bar{X} = 4.30$, S.D.=466).

Keywords: *Textbook, al-Tafsir subject, Learning achievement, Islamic Educational Centers*

บทนำ

การศึกษาเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความจำเป็นและสำคัญที่สุดของบุคคลในสังคม เพราะการศึกษามีบทบาทต่อการพัฒนาความมั่นคง ความเจริญก้าวหน้าของสังคมประเทศชาติ การพัฒนาคุณภาพของมนุษย์ และการสร้างพลังในการพัฒนาประเทศ ดังนั้นการจัดการศึกษาจึงมีความจำเป็นและหน้าที่ที่สำคัญของโรงเรียนที่ต้องจัดการศึกษาที่มีการส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และมาตรฐานปัจจัยให้กำหนดให้ครูมีความสามารถในการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด (ศศิธร เวียงวะลัย, 2556)

แนวคิดของการจัดการศึกษาตามแผนการศึกษาแห่งชาติ (ระยะ 20 ปี พ.ศ. 2560-2579) ยึดหลักการ เป้าหมาย และแนวคิดในการจัดการศึกษาเพื่อให้ประชาชนทุกคน ทุกช่วงวัย ตั้งแต่เด็กปฐมวัย

วัยเรียน วัยทำงาน และผู้สูงอายุมีโอกาสในการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อให้แต่ละบุคคลได้พัฒนาตามความพร้อมและความสามารถให้บรรลุขีดสูงสุด มีความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์เพื่อการดำรงชีวิตและการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม รวมทั้งมีสมรรถนะในการทำงานเพื่อการประกอบอาชีพตามความถนัดและความสนใจ สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 22 (กระทรวงศึกษาธิการ) ระบุว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ และมาตรา 24 ระบุว่า การจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการดังต่อไปนี้ จัดเนื้อหา สาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ปัญหา จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกรายวิชา ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนและอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ ทั้งผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ

รายวิชาการอรรถาธิบายอัลกุรอานถือเป็นหนึ่งวิชาหลักของรายวิชา 8 กลุ่มสาระวิชา ที่ผู้เรียนทุกคนที่เรียนในหลักสูตรอิสลามศึกษาต้องมีความรู้ความเข้าใจ อีกทั้งยังเป็นกุญแจสำคัญที่จะนำพาผู้เรียนให้มีความรู้ความเข้าใจในรายวิชาอื่น ๆ ดังที่หลักสูตรอิสลามศึกษาพหุวัฒนธรรมประจำมัสยิดระดับอิสลามศึกษาตอนต้น (อับดุลอาฮะฮ์) พุทธศักราช 2559 ได้ระบุวิสัยทัศน์ของหลักสูตรว่า เป็นหลักสูตรที่มุ่งพัฒนาผู้เรียน เรียนรู้อัลกุรอาน และอัลหะดีษ โดยเน้นการเรียนรู้วิชาพหุวัฒนธรรม เพื่อให้เป็นมนุษย์ที่มีศรัทธา ปฏิบัติศาสนกิจ มีบุคลิกภาพตามแบบอย่างนบีมุฮัมมัด มีความสมดุลทั้งด้านความรู้ คุณธรรม จริยธรรมและมีจิตสำนึกในความเป็นมุสลิมที่ดี สามารถพัฒนาตนเอง ครอบครัวและสังคม ก่อให้เกิดสันติสุขทั้งโลกนี้และโลกหน้า เพื่อการสร้างพื้นฐานการศึกษาที่ว่า ศาสนานำวิถีชีวิต เพื่อการก้าวทันต่อการศึกษาในยุคปัจจุบัน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2559)

จากการผลการดำเนินการกิจกรรมบริการวิชาการในปีการศึกษา 2563 ที่ผ่านมา (รายงานโครงการบริการวิชาการ หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนอิสลามศึกษา, 2563) พบว่าการจัดการเรียนรู้ในศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด ยังมีปัญหาหลายอย่างที่จะต้องมาแก้ปัญหอย่างเร่งด่วน เช่น เนื้อหาของหนังสือเรียน หรือการออกแบบหนังสือเรียนเพื่อให้สอดคล้องกับรายวิชาและช่วงวัยของผู้เรียน เนื้อหาที่เรียนไม่น่าสนใจ ไม่ทันสมัย อีกทั้งครูผู้สอนไม่มีสื่อที่ควบคู่กับการเรียนการสอน

การจัดการเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหาความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนต่อเนื้อหาที่ได้เรียนมานั้น มีหลากหลายวิธี เช่น การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ การจัดการเรียนรู้แบบจิ๊กซอว์ การจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีตัวอย่าง การจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง และการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดการเรียนรู้ (ชนาธิป พรกุล: 2554) เป็นต้น สิ่งหนึ่งที่ผู้วิจัยมองว่าสามารถยกระดับการเรียนรู้ของผู้เรียนได้อีก คือ การใช้ชุดการเรียนรู้ในการจัดการเรียนการสอน ดังนั้น การจัดการเรียนการสอนโดยการใช้สื่อหรือแบบเรียนที่เหมาะสมกับบริบทโรงเรียนและผู้เรียน สามารถช่วยยกระดับความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนได้ เพราะสื่อประเภทแบบเรียนหรือชุดการเรียนรู้ เป็นสื่อที่ดีประเภทหนึ่งในการจัดการเรียนรู้แก่ผู้เรียนให้มีความรู้ความเข้าใจ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น ดังนุรฟาติละห์ ยาเอ๊ะ (2563) ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดการสอนสะกดคำสระการเรียนรู้อัลกุรอานสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านไอสะเดีย ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดการสอนการอ่านสะกดคำสระการเรียนรู้อัลกุรอานหลังเรียนสูงขึ้น

ดังนั้น จากความสำคัญและปัญหาที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น ผู้วิจัยจึงทำการวิจัยเรื่องผลการใช้นั่งสือแบบเรียนรายวิชาการอธิบายอัลกุรอานสำหรับศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิดในจังหวัดยะลา เพื่อผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ดีขึ้นที่เกิดกับผู้เรียน สถานศึกษาและชุมชนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพหนังสือแบบเรียนรายวิชาการอธิบายอัลกุรอานสำหรับศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิดในจังหวัดยะลา
2. เพื่อศึกษาผลการใช้นั่งสือแบบเรียนรายวิชาการอธิบายอัลกุรอาน สำหรับศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิดในจังหวัดยะลา
3. เพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนต่อหนังสือแบบเรียนรายวิชาการอธิบายอัลกุรอานสำหรับศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิดในจังหวัดยะลา

ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ในอิสลาม

การจัดการศึกษาอิสลามที่มีเป้าหมายเพื่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนสู่พฤติกรรมที่พึงประสงค์ผ่าน กระบวนการสำคัญ ได้แก่ 1. การดริบยะห์ เช่นการเป็นแบบอย่างที่ดีด้านบุคลิกภาพ การใช้คำพูดและคำแนะนำที่ดี การฝึกฝนเพื่อให้เกิดการปฏิบัติที่เป็นกิจวัตร 2. การตะอูลิมีเป้าหมายทางการสอนเป็นหลักเพื่อให้ความรู้และการให้การฝึกอบรมเกี่ยวกับทักษะต่าง ๆ เช่นวิธีการสอนโดยการเน้นย้ำ วิธีการสอนโดยการตั้งคำถาม และ 3. การตะอูดิบ เป็นอีกหนึ่งกระบวนการเรียนรู้ในอิสลามที่เกี่ยวข้องกับการปลูกฝังสิ่งดีงามในผู้เรียน เพื่อสร้างให้เป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพที่ดี มีคุณธรรมจริยธรรม (นิเลาะ แวอุเซ็ง, 2559)

ลักษณะสำคัญของหนังสือแบบเรียน

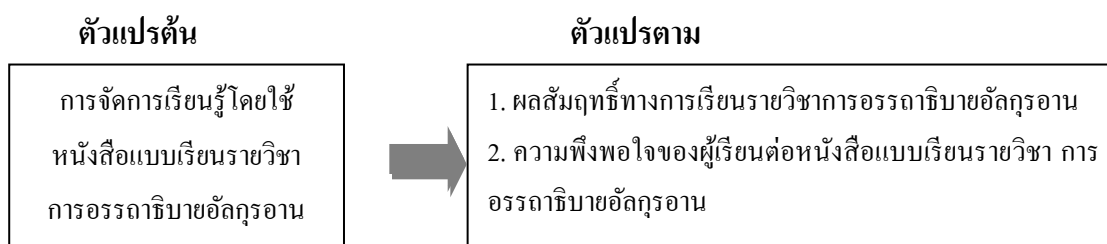
นักวิชาการได้อธิบายลักษณะสำคัญของหนังสือแบบเรียนไว้ว่า หนังสือแบบเรียนจะต้องมีลักษณะสำคัญ ดังต่อไปนี้ (ปราณี ปราบริปู และคณะ, 2560)

1. ด้านหลักสูตร หนังสือเรียนต้องมีเนื้อหาสาระครบถ้วนตามสาระการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแต่ละชั้นเรียนในแต่ละภาคการเรียนหรือในแต่ละปี เนื้อหาสาระดังกล่าวจะต้องมีความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ที่ระบุไว้ และมีลักษณะที่น่าเชื่อถือได้
2. ด้านเนื้อหาวิชา หนังสือแบบเรียนจะต้องนำเสนอเนื้อหาสาระที่ถูกต้องตามหลักวิชาในสาขานั้น ๆ เนื้อหาที่มีความทันสมัยมีปริมาณมากน้อยพอเหมาะสมแก่การที่จะให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ และมีความสามารถตามระบุไว้ในมาตรฐานการเรียนรู้
3. ด้านการเสนอเนื้อหา หนังสือแบบเรียนจะต้องเสนอเนื้อหาสาระโดยแบ่งเป็นหน่วย เป็นตอน หรือเป็นบทอย่างเหมาะสม การเรียงลำดับเนื้อหาสาระจะต้องมีความเหมาะสมตามหลักวิชาและตามธรรมชาติของการเรียนรู้
4. ด้านส่งเสริมความเข้าใจ เนื้อหาสาระที่เสนอในหนังสือแบบเรียนจำเป็นที่จะต้องชัดเจนและง่ายต่อการที่นักเรียนจะทำความเข้าใจ และสามารถเข้าใจได้โดยไม่ยากเกินไป
5. ด้านส่งเสริมการเรียนการสอน หนังสือแบบเรียนส่งเสริมการเรียนการสอน โดยชี้แนะนักเรียนให้ทำความเข้าใจในขณะที่อ่าน และช่วยชี้แนะครูซึ่งเป็นสื่อกลางระหว่างผู้เขียนหนังสือและนักเรียนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วย

การจัดทำหนังสือแบบเรียน

การจัดทำหนังสือแบบเรียนนั้น สมพร จารุณัฐ (2544, อ้างถึงใน ปราณี ปราบริปู และคณะ, 2560: 353) ได้อธิบายถึงการจัดทำหนังสือแบบเรียนมีกระบวนการ ดังนี้ 1. ขั้นศึกษาหลักสูตร 2. ขั้นศึกษาเกี่ยวกับตัวนักเรียน 3. ขั้นวางแผนเตรียมการจัดทำต้นฉบับ 4. ขั้นเขียนต้นฉบับ 5. ขั้นบรรณาธิการิกต้นฉบับ

กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ นักเรียนศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิดในจังหวัดยะลา กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิดในจังหวัดยะลา จำนวน 30 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 ลักษณะเครื่องมือ

2.1.1 หนังสือแบบเรียนรายวิชาการอรรถาธิบายอัลกุรอาน

2.1.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์รายวิชาการอรรถาธิบายอัลกุรอาน

2.1.3 แบบประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนต่อหนังสือแบบเรียนรายวิชาการอรรถาธิบายอัลกุรอาน

2.2 วิธีการสร้างเครื่องมือวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยหนังสือแบบเรียนรายวิชาการอรรถาธิบายอัลกุรอาน แบบทดสอบวัดความรู้รายวิชาการอรรถาธิบายอัลกุรอาน และแบบประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาต่อหนังสือแบบเรียนรายวิชาการอรรถาธิบายอัลกุรอาน ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการสร้างโดยมีลำดับขั้นตอนดังนี้

1. หนังสือแบบเรียนรายวิชาการอรรถาธิบายอัลกุรอาน มีวิธีการสร้างและหาคุณภาพ ดังนี้

1.1 ศึกษาเอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างหนังสือแบบเรียน และการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือแบบเรียน

1.2 สร้างหนังสือแบบเรียนรายวิชาการอรรถาธิบายอัลกุรอาน ให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ และขอบเขตของการวิจัย ซึ่งประกอบด้วย 9 เรื่อง ดังนี้ 1) ความหมายของอัลกุรอาน 2) มารยาทในการอ่านอัลกุรอาน 3) ประโยชน์ของการอ่านอัลกุรอาน 4) สระฮิยาอียะฮ์ 5) สระฟัดหะฮ์ 6) สระกะสเราะฮ์ 7) สระฎ็อมมะฮ์ 8) ซูเราะฮ์อัลฟาติหะฮ์ 9) ซูเราะฮ์อัลอิคลาส และใช้จัดการเรียนรู้ 1 เรื่อง ต่อ 2 ชั่วโมง 9 เรื่อง รวมเป็น 18 ชั่วโมง

1.3 นำหนังสือแบบเรียนรายวิชาการอรรถาธิบายอัลกุรอาน ที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม

1.4 ปรับปรุงหนังสือแบบเรียนรายวิชาการอรรถาธิบายอัลกุรอาน ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

1.5 ดำเนินการทดลองใช้หนังสือแบบเรียน กับผู้เรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 10 คน เพื่อศึกษาความเหมาะสมของหนังสือแบบเรียนรายวิชาการอรรถาธิบายอัลกุรอาน และนำข้อบกพร่องมาแก้ไขจากนั้นนำมาหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรม พบว่าชุดกิจกรรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ E1/E2 เท่ากับ 80.11/84.77

1.6 นำหนังสือแบบเรียนรายวิชาการอัตราธิบายอัลกุรอานที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วนำไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่าง

1.7 พิมพ์หนังสือแบบเรียนรายวิชาการอัตราธิบายอัลกุรอานฉบับสมบูรณ์

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์รายวิชาการอัตราธิบายอัลกุรอาน มีวิธีการสร้างและหาคุณภาพ ดังนี้

2.1 ศึกษาวิธีการสร้างเครื่องมือจากตำราเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบทดสอบวัดความรู้และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย

2.2 สร้างแบบทดสอบ ให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ และขอบเขตของการวิจัย

2.3 นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้น ไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเพื่อพิจารณาหาความตรงของเนื้อหา และประเมินความสอดคล้อง ได้ค่าความสอดคล้อง เท่ากับ 0.80

2.4 ปรับปรุงข้อคำถามของแบบทดสอบตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

2.5 นำแบบทดสอบไปทดสอบกับผู้เรียนที่ไม่ใช่กลุ่มทดลอง

2.6 นำผลคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) โดยการวิเคราะห์เป็นรายข้อ ซึ่งค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.20 – 0.80 ค่าอำนาจจำแนก(r) ตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป ไปใช้ในการทดสอบ

2.7 นำแบบทดสอบมาหาความเชื่อมั่น โดยใช้สูตร KR-20 ของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน เท่ากับ 0.81

3. แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้ มีวิธีการสร้างและหาคุณภาพ ดังนี้

3.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบประเมินความพึงพอใจจากตำราเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบประเมินและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย

3.2 ร่างแบบประเมินความพึงพอใจเป็นแบบมาตรฐานส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

3.3 นำเครื่องมือที่สร้างขึ้น ไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC: Index of Item Objective Congruence) ได้ค่าเท่ากับ 0.96

3.4 ปรับปรุงข้อคำถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

3.5 จดพิมพ์เครื่องมือวิจัยฉบับสมบูรณ์

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยได้ดำเนินการกับกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มเดียว มีการทดสอบก่อนเรียนและทดสอบหลังเรียน และใช้การวิจัยกึ่งทดลองแบบ One Group Pretest Posttest Design ประกอบด้วย 3 วัตถุประสงค์ คือ 1. เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพหนังสือแบบเรียนรายวิชาการอัตราธิบายอัลกุรอาน สำหรับศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิดในจังหวัดยะลาดำเนินการเก็บข้อมูลกับ

ผู้เรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างเพื่อหาประสิทธิภาพของหนังสือแบบเรียน E1/E2 2. เพื่อศึกษาผลการใช้หนังสือแบบเรียนรายวิชาการอรรถาธิบายอัลกุรอาน สำหรับศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิดในจังหวัดยะลา ดำเนินการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบทดสอบวัดความรู้ 3. เพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนต่อหนังสือแบบเรียนรายวิชาการอรรถาธิบายอัลกุรอานสำหรับศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิดในจังหวัดยะลา ดำเนินการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบประเมินความพึงพอใจ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากการหาคุณภาพของเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลดำเนินการวิเคราะห์ ดังนี้

1.1 หนังสือแบบเรียนรายวิชาการอรรถาธิบายอัลกุรอาน วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาประสิทธิภาพ E1/E2

1.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่า ร้อยละ

1.3 แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือแบบเรียนรายวิชา การอรรถาธิบายอัลกุรอาน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545) มาตรฐานโดยใช้เกณฑ์

ค่าเฉลี่ย 4.50-5.00 หมายถึง ความพึงพอใจมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50-4.49 หมายถึง ความพึงพอใจมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50-3.49 หมายถึง ความพึงพอใจปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50-2.49 หมายถึง ความพึงพอใจน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.49 หมายถึง ความพึงพอใจน้อยที่สุด

การนำเสนอผลวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัย แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพหนังสือแบบเรียนรายวิชาการอรรถาธิบายอัลกุรอาน สำหรับศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิดในจังหวัดยะลา

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ผลการใช้หนังสือแบบเรียนรายวิชาการอรรถาธิบายอัลกุรอาน สำหรับศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิดในจังหวัดยะลา

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์การศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนต่อหนังสือแบบเรียนรายวิชาการอรรถาธิบายอัลกุรอาน สำหรับศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิดในจังหวัดยะลา

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพหนังสือแบบเรียนรายวิชาการอรรถาธิบายอัลกุรอาน สำหรับศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิดในจังหวัดยะลา

ตารางที่ 1 แสดงค่าประสิทธิภาพของหนังสือแบบเรียนรายวิชาการอรรถาธิบายอัลกุรอาน สำหรับศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิดในจังหวัดยะลา

จำนวนนักศึกษา (30 คน)	ร้อยละ E1	ร้อยละ E2	การแปลผล
โดยรวมเฉลี่ย	80.11	84.77	สูงกว่าเกณฑ์

จากตารางที่ 4.1 พบว่า คะแนนกิจกรรมระหว่างเรียนโดยใช้หนังสือแบบเรียนรายวิชาการอรรถาธิบายอัลกุรอาน สำหรับศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิดในจังหวัดยะลา เท่ากับ 80.11 ซึ่งเป็นค่าของ E1 และคะแนนจากการทำแบบทดสอบหลังเรียน เท่ากับ 84.77 มีค่าเป็นร้อยละของ E2 ดังนั้นแผนการจัดการเรียนรู้ในครั้งนี้มีประสิทธิภาพเท่ากับ $E1 = 80.11 / E2 = 84.77$ ซึ่งมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ผลการใช้หนังสือแบบเรียนรายวิชาการอรรถาธิบายอัลกุรอาน สำหรับศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิดในจังหวัดยะลา

ตารางที่ 2 แสดงผลการใช้หนังสือแบบเรียนรายวิชาการอรรถาธิบายอัลกุรอาน สำหรับศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิดในจังหวัดยะลา

คนที่	คะแนนหลังเรียน	ร้อยละ	แปลความหมาย
	(คะแนนเต็ม 30)		
1	24	80	ผ่านเกณฑ์
2	26	86.6	ผ่านเกณฑ์
3	24	80	ผ่านเกณฑ์
4	26	86.6	ผ่านเกณฑ์
5	24	80	ผ่านเกณฑ์
6	25	83.3	ผ่านเกณฑ์
7	26	86.6	ผ่านเกณฑ์
8	26	86.6	ผ่านเกณฑ์
9	24	80	ผ่านเกณฑ์
10	24	80	ผ่านเกณฑ์
11	24	80	ผ่านเกณฑ์
12	25	83.3	ผ่านเกณฑ์
13	24	80	ผ่านเกณฑ์

คนที่	คะแนนหลังเรียน (คะแนนเต็ม 30)	ร้อยละ	แปลความหมาย
14	26	86.6	ผ่านเกณฑ์
15	25	83.3	ผ่านเกณฑ์
16	24	80	ผ่านเกณฑ์
17	24	80	ผ่านเกณฑ์
18	24	80	ผ่านเกณฑ์
19	26	86.6	ผ่านเกณฑ์
20	26	86.6	ผ่านเกณฑ์
21	25	83.3	ผ่านเกณฑ์
22	26	86.6	ผ่านเกณฑ์
23	24	80	ผ่านเกณฑ์
24	26	86.6	ผ่านเกณฑ์
25	24	80	ผ่านเกณฑ์
26	26	86.6	ผ่านเกณฑ์
27	25	83.3	ผ่านเกณฑ์
28	24	80	ผ่านเกณฑ์
29	25	83.3	ผ่านเกณฑ์
30	24	80	ผ่านเกณฑ์
รวม	24.96	82.86	ผ่านเกณฑ์

จากตาราง 2 พบว่า ผลการใช้หนังสือแบบเรียนรายวิชาการอรรถาธิบายอัลกุรอาน สำหรับศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิดในจังหวัดยะลา คือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้หนังสือแบบเรียนรายวิชาการอรรถาธิบาย อัลกุรอาน โดยภาพรวมผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คิดเป็นร้อยละ 84.23 ซึ่งผ่านเกณฑ์การประเมินที่ได้กำหนด คือ ผู้เรียนทุกคนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน อยู่ในเกณฑ์ร้อยละ 80

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์การศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนต่อหนังสือแบบเรียนรายวิชาการอรรถาธิบายอัลกุรอาน

ตารางที่ 3 แสดงการศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนต่อหนังสือแบบเรียนรายวิชาการอรรถาธิบายอัลกุรอาน สำหรับศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิดในจังหวัดยะลา

ข้อที่	ประเด็นความคิดเห็น	$\bar{X}$	S.D.	แปลความหมาย
1	หนังสือแบบเรียนชัดเจนและเข้าใจง่าย	4.10	.548	มากที่สุด
2	เนื้อหาเหมาะสมกับผู้เรียน	4.13	.434	มาก
3	กิจกรรมช่วยสร้างบรรยากาศในการเรียน	4.33	.479	มาก
4	เปิดโอกาสให้นักเรียนศึกษาด้วยตนเอง	4.10	.403	มาก
5	กิจกรรมสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน	4.13	.434	มาก
6	วิธีการวัดและประเมินผลมีความชัดเจน	4.10	.481	มาก
7	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับผู้เรียน	4.27	.521	มาก
8	กิจกรรมในบทเรียนน่าสนใจ	4.50	.509	มาก
9	เปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้การทำงานกลุ่ม	4.20	.407	มาก
10	มีความรู้เพิ่มขึ้นหลังจากใช้หนังสือแบบเรียน	4.30	.466	มาก
11	มีความมั่นใจและสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้	3.97	.414	มาก
12	สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้	4.17	.379	มาก
ภาพรวม		4.19	0.456	มาก

จากตาราง 3 พบว่า ระดับความพึงพอใจของผู้เรียนต่อหนังสือแบบเรียนรายวิชาการ ธรรมชาติวิทยาอัลกุรอาน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$, S.D.=0.456) โดยประเด็นด้านกิจกรรมใน บทเรียนน่าสนใจ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.50$, S.D.=.509) รองลงมาได้แก่ประเด็นด้านกิจกรรมช่วยสร้าง บรรยากาศในการเรียน ($\bar{X} = 4.33$, S.D.=.479) และประเด็นด้านมีความรู้เพิ่มขึ้นหลังจากใช้หนังสือ แบบเรียนตามลำดับ ($\bar{X} = 4.30$, S.D.=.466)

อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่องผลการใช้หนังสือแบบเรียนรายวิชาการธรรมชาติวิทยาอัลกุรอาน สำหรับศูนย์ การศึกษาอิสลามประจำมัสยิดในจังหวัดยะลา ผู้วิจัยได้อภิปรายผลการศึกษิตตามวัตถุประสงค์ดังนี้

1. ประสิทธิภาพหนังสือแบบเรียนรายวิชาการธรรมชาติวิทยาอัลกุรอาน สำหรับศูนย์การศึกษา อิสลามประจำมัสยิดในจังหวัดยะลา ทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง พบว่ามีประสิทธิภาพเท่ากับ $E1=80.11/E2=84.77$ หมายความว่า ผู้เรียนทั้งหมดได้คะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบระหว่างเรียน ของชุดการเรียนรู้ทั้ง 8 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 80.11 และคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนหลังเรียน คิดเป็นร้อยละ 84.77 แสดงว่าหนังสือแบบเรียนรายวิชาการธรรมชาติวิทยาอัลกุรอาน สำหรับศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิดในจังหวัดยะลา ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพเป็นไปตาม เกณฑ์ที่ตั้งไว้ เนื่องจากการดำเนินการสร้างและพัฒนาชุดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ อัลกุรอาน

อย่างเป็นระบบและขั้นตอน ในการหาคุณภาพของแบบเรียน เพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้อัลกุรอานสำหรับ สำหรับศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิดในจังหวัดยะลา โดยนำชุดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นเสนอต่อ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อประเมินความเหมาะสมของชุดการเรียนรู้ และตรวจความถูกต้อง จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านเนื้อหา ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านรูปแบบ ด้านการใช้ภาษา และด้านการวัด และประเมินผล โดยผู้วิจัยสร้างแบบประเมินความเหมาะสมของชุดการเรียนรู้เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแบบของลิเคิร์ท จึงส่งผลให้ชุดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้อัลกุรอานมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ ปญญพัฒน์ ชาปากดี (2559) ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุดงานช่างไฟฟ้าวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี (งานช่าง) กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโพธิ์แสนวิทยา ผลการวิจัยพบว่า หนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุดงานช่างไฟฟ้า วิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี (งานช่าง) กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 88.05/85.50

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้หนังสือแบบเรียนรายวิชาการอธิบายอัลกุรอาน โดย ภาพรวมผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คิดเป็นร้อยละ 84.23 ซึ่งผ่านเกณฑ์การประเมินที่ได้กำหนด คือ ผู้เรียนทุกคนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน อยู่ในเกณฑ์ร้อยละ 80 ทั้งนี้ เนื่องด้วยผู้สอนคอยเป็นผู้ จัดสถานการณ์ จัดประสบการณ์ สร้างบรรยากาศในชั้นเรียนที่เอื้อต่อการทำงานกลุ่ม กระตุ้นให้ผู้เรียน ฝึกฝนการค้นคว้า การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ความคิด และประสบการณ์ภายในกลุ่มและระหว่างกลุ่ม สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุติรอมัน เจมะ อะบัลดรอแม สุหลง และมุหัมมัดสุหิมิ เฮงยามา (2565) เรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้รายวิชาการอธิบายอัลกุรอาน โดยใช้ชุดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนชั้นอิสลามศึกษา ตอนปลายปีที่ 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ของนักเรียนโดยใช้ชุดการเรียนรู้ก่อนเรียน และหลังเรียน ประชากรในการวิจัย นักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนปลายปีที่ 2 โรงเรียนยะลาวิทยปัญญา นุสรณ์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 30 คน เครื่องมือวิจัยประกอบด้วย ชุดการเรียนรู้รายวิชา อธิบายอัลกุรอานจำนวน 5 ชุด แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้นักเรียน และแบบ ประเมินความพึงพอใจของนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า ผลการเรียนรู้ของนักเรียนโดยใช้ชุดการเรียนรู้รายวิชา อธิบายอัลกุรอานหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และงานวิจัยของ มุหัมมัดนัศรี ลาแป (2564) เรื่องผลของการใช้ชุดฝึกการอ่านแถบสีที่มีต่อทักษะการอ่านหลักการมัจดุ ในอัลกุรอาน สำหรับนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนต้นปีที่ 6 มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยใช้ชุดฝึกการอ่านแถบสี ก่อนเรียนและหลังเรียนพบว่านักเรียนชั้น อิสลามศึกษาตอนต้นปีที่ 6 ก่อนเรียนชุดฝึกการอ่านแถบสีมีคะแนนเฉลี่ย 16.70 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 55.66 และหลังเรียนชุดฝึกการอ่านแถบสีมีคะแนนเฉลี่ย 24.33 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 81.11 ซึ่งแปลว่า คะแนนสอบหลังเรียนของนักเรียนสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผลสัมฤทธิ์

ทางการเรียนรายวิชาอัลกุรอาน โดยใช้ชุดฝึกการอ่านแถบสี หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญ .05

3. ระดับความพึงพอใจของผู้เรียนต่อหนังสือแบบเรียนรายวิชาการอรรถาธิบายอัลกุรอาน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.19, S.D.=0.456$) ทั้งนี้ เนื่องด้วยหนังสือแบบเรียนรายวิชาการอรรถาธิบายอัลกุรอานที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมาตรงกับบริบทและความต้องการของผู้เรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ นูรฟาติสะห์ ยาเอ๊ะ (2563) วิจัยเรื่อง การพัฒนาการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดการสอนสะกดคำสาระการเรียนรู้อัลกุรอานสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านไอสะเดีย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนการอ่านสะกดคำสาระการเรียนรู้อัลกุรอานสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านไอสะเดีย จำนวน 35 คน ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบวัดความพึงพอใจ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้การวิจัยกึ่งทดลองแบบกลุ่มเดียวทดสอบก่อนหลัง และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า t test ผลการวิจัยพบว่า ระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนการอ่านสะกดคำสาระการเรียนรู้อัลกุรอาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X}=4.17/S.D.=0.41$) และงานวิจัยของ เปาชี อิจิ และอับดุลรอแม สุหลง (2565) เรื่องการพัฒนาทักษะการอ่านอัลกุรอานโดยใช้ชุดฝึกการอ่านเรื่องนูนสากินะฮ์และดันวินสำหรับนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางปีที่ 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบทักษะการอ่านโดยใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านก่อนเรียนและหลังเรียน กลุ่มตัวอย่างในวิจัยคือนักเรียนที่เรียนวิชาอัลกุรอานชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางปีที่ 2/1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนสัมพันธวิทยา จำนวน 45 คน ซึ่งได้มาด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการวิจัยพบว่า ทักษะการอ่านของนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางปีที่ 2 โดยใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านเรื่องนูนสากินะฮ์และดันวินหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้เป็นเพราะว่าชุดการเรียนในการส่งเสริมการอ่านอัลกุรอานมีความน่าสนใจ ผู้เรียนมีความตื่นตัวทุกช่วงของการจัดการเรียนรู้ รวมทั้งกิจกรรมเน้นให้ผู้เรียนทุกคนมีส่วนร่วมและให้ปฏิบัติเป็นรายบุคคลในทุกกิจกรรมการเรียนรู้

สรุปผล

การวิจัยเรื่องผลการใช้หนังสือแบบเรียนรายวิชาการอรรถาธิบายอัลกุรอาน สำหรับศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิดในจังหวัดยะลา มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ประสิทธิภาพหนังสือแบบเรียนรายวิชาการอรรถาธิบายอัลกุรอาน สำหรับศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิดในจังหวัดยะลา มีประสิทธิภาพเท่ากับ $E1=80.11/E2=84.77$ ซึ่งมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้หนังสือแบบเรียนรายวิชาการอรรถาธิบายอัลกุรอานของผู้เรียนศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิดในจังหวัดยะลา โดยภาพรวมผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคิดเป็นร้อยละ 84.23 ซึ่งผ่านเกณฑ์การประเมินที่ได้กำหนด คือ ผู้เรียนทุกคนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน อยู่ในเกณฑ์ร้อยละ 80

3. ระดับความพึงพอใจของผู้เรียนต่อหนังสือแบบเรียนรายวิชาการอรรถาธิบายอัลกุรอาน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.19$, S.D.=0.456) โดยประเด็นด้านกิจกรรมในบทเรียนน่าสนใจ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.50$, S.D.=.509) รองลงมาได้แก่ประเด็นด้านกิจกรรมช่วยสร้างบรรยากาศในการเรียน ($\bar{X}=4.33$, S.D.=.479) และประเด็นด้านมีความรู้เพิ่มขึ้นหลังจากใช้หนังสือแบบเรียนตามลำดับ ($\bar{X}=4.30$, S.D.=.466)

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผู้สอนควรศึกษาคู่่มือการใช้หนังสือแบบเรียนและเนื้อหาของหนังสือแบบเรียนอย่างละเอียดเพื่อให้การจัดกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนสำเร็จและบรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

1.2 ครูผู้สอนควรจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนทุกคนได้ปฏิบัติ เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจหลักการและเนื้อหาอัลกุรอานอย่างท่องแท้ และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาสื่อการสอนด้านอิสลามศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนมีความสนใจ กระตือรือร้นในการเรียน และเพื่อให้การเรียนการสอนในระดับตอนต้นมีประสิทธิภาพต่อไป

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาแบบเรียนทุกรายวิชา เช่น รายวิชาอัลฟิคุฮ อัลหะดีษ อัลตารีค และอัลอัคลาค เป็นต้น เพื่อจะให้การจัดการเรียนรู้ทุกรายวิชาของศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิดไปในทิศทางเดียวกัน

เอกสารอ้างอิง

เอกสารอ้างอิงฉบับภาษาไทย

กระทรวงศึกษาธิการ. (2559). *หลักสูตรอิสลามศึกษาพื้นฐานประจำมัสยิด ระดับอิสลามศึกษาตอนต้น (อิบตีดาอียะฮ์) พุทธศักราช 2559*. สงขลา : สำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดสงขลา.

- กระทรวงศึกษาธิการ, (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579*. สงขลา : สำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดสงขลา.
- ชนาธิป พรกุล. (2554). *การสอนกระบวนการคิด ทฤษฎีและการนำไปใช้*. พิมพ์ครั้งที่ 2, กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นิเลาะ แวอุเซ็ง. (2559). *การจัดการศึกษาในอิสลาม : แนวคิดสู่การปฏิบัติ*. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตปัตตานี วิทยาลัยอิสลามศึกษา.
- นุรฟาติละห์ ยาเอ๊ะ (2563). การพัฒนาการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดการสอนสะกดคำสระการเรียนรู้อัลกุรอานสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านไอสะเดีย. *MENARA: Journal of Islamic and Contemporary Issues (M-JICI)*. 1(2): 28-44.
- ศศิธร เวียงวะลัย. (2556). *การจัดการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์
- มูหำหมัดนัสรี ลาแป. (2564). ผลของการใช้ชุดฝึกการอ่านแถบสีที่มีต่อทักษะการอ่านหลักการมัดคุในอัลกุรอานสำหรับนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนต้นปีที่ 6. *วารสารอัลนूर บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยฟาฏอนี*. 16(1): 69-89.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2543). *การวิจัยเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาธ
- ปราณี ปราบริปู ปรัชญา ใจภักดี พรทิพย์ รักชาติ และจกมล เก็ดมะฮูร. (2560). แนวทางการสร้างหนังสือเรียนและหนังสืออ่านเพิ่มเติม. *วารสารศึกษาศาสตร์ มสธ*, 10(2) : 346-359.
- บุญญพัฒน์ ชาปากดี. (2559). *การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุด งานช่างไฟฟ้าวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี (งานช่าง) กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. โรงเรียนโพธิแสนวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23*.
- เปาชี อิจิ และอับดุลรอแม สุหลง. (2565). การพัฒนาทักษะการอ่านอัลกุรอานโดยใช้ชุดฝึกการอ่านเรื่องนูนซากินะฮ์และตันวินสำหรับนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางปีที่ 2. *MENARA: Journal of Islamic and Contemporary Issues (M-JICI)*. 3(2): 1-12.
- รายงานโครงการบริการวิชาการ หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนอิสลามศึกษา. (2563). คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- สุดีรือมัน เจมะ อับดุลรอแม สุหลง และมูหำมัดสุไฮมี เฮงยามา. (2566). ผลการจัดการเรียนรู้รายวิชาการอธิบาย อัลกุรอานโดยใช้ชุดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนชั้นอิสลามศึกษาตอนปลายปีที่ 2. *วารสารครุศาสตร์ มหาวิทยาลัย ราชภัฏยะลา*. 2(2): 82-90.